

Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-09-16

Ärende
TN 2016-0744

Sara Catoni
08-686 1937
sara.catoni@sll.se

Trafiknämnden
2016-10-25, punkt 11

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Yttrande över motion 2016:23 av Anna Sehlin m.fl. (V) om att låta asylsökande med LMA-kort resa med SL-trafiken avgiftsfritt under lågtrafik

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har skrivit en motion (2016-0678) om att låta asylsökande få resa fritt i SL-trafiken under lågtrafik mot uppvisande av LMA-kort. I motionen föreslås att trafiknämnden ges i uppdrag att utreda möjligheten till sådant fritt resande. Landstingsstyrelsens förvaltning har bett trafiknämnden att yttra sig över motionen, och detta ärende innehåller förslag till sådant yttrande.

Beslutsunderlag

Motion 2016-23 av Anna Sehlin m.fl. (V) om att låta asylsökande med LMA-kort resa med SL-trafiken avgiftsfritt under lågtrafik (LS 2016-0678)

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 16 september 2016

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att godkänna föreliggande förslag till yttrande samt översända detsamma till landstingsstyrelsens förvaltning.

Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-09-16Ärende
TN 2016-0744Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Förvaltningens förslag till yttrande

Motionen

I motionen föreslår V att trafiknämnden ges i uppdrag att utreda möjligheten att låta asylsökande med LMA-kort resa med SL-trafiken avgiftsfritt under lågtrafik. Motiveringen till förslaget är i korthet de knappa resurser som asylsökande har och att fria resor skulle underlätta tillvaron för de asylsökande.

Överväganden

Legala förutsättningar, kompetens

Inför ett beslut om avgiftsfrihet för viss grupp av människor behövs en djupare analys av det kommunalrättsliga regelverket om bland annat landstingets kompetens och likabehandling. I korthet gäller följande:

Enligt 2 kap 1 § KL får landstingen själva hantera angelägenheter av allmänt intresse med anknytning till landstingets område eller dess medlemmar. Eftersom det i regel inte kan vara ett allmänt intresse att understöd lämnas till enskilda innebär 2 kap 1§ ett principiellt förbud mot att sådant understöd lämnas. Vidare anses det falla utanför den allmänna kompetensen att utge vederlagsfria prestationer till enskilda personer om inte landstinget har en skyldighet enligt lag.

Det framgår vidare av 2 kap 1 § KL att kommuner och landsting inte själva får ha hand om sådana angelägenheter som ankommer på någon annan att handha (såsom stat, annan kommun eller annat landsting).

Det ligger nära till hands att, som utgångspunkt, anse att utdelning av gratisbiljetter till asylsökanden, alt. stöd till asylsökande med fria resor, är en uppgift för kommunen i enlighet med 2 kap 2 § Socialtjänstlagen där kommunen har det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp (bistånd) som de behöver.

Av kommunallagens likställighetsprincip (2 kap. 2 § KL) följer att man inte får särbehandla kommunmedlemmar. Särbehandling kan dock undantagsvis tillåtas om det finns objektiv grund för undantaget. En objektiv grund kan t.ex. vara att tillåta prisdifferentiering/avgiftsfrihet av grupper, något som trafikförvaltningen tillämpar vad gäller dem som reser med reducerad taxa. Att tillhandahålla biljetter till delar av grupper kan inte anses som en objektiv grund.

Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-09-16Ärende
TN 2016-0744Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

För att säkerställa likabehandling i detta avseende torde man behöva fatta ett mer generellt beslut och då överväga vilka grupper av medborgare som ska åtnjuta nolltaxa. Men hur ett sådant beslut skulle utformas och hur ett sådant beslut överensstämmer med landstingets kompetens behöver således utredas vidare.

Information, konsekvenser etc.

Vid sidan av de legala aspekterna behöver även andra faktorer övervägas och/eller tas i beaktande inför ett beslut som föreslås utredas i motionen:

För att det inte ska uppstå besvärliga situationer för den asylsökande skulle det behövas en pågående informationsinsats anpassad för målgruppen för att förklara vilka tider som LMA-kortet gäller för resa. Annars kan situationen uppstå att den asylsökande gjort sin resa från hemmet under lågtrafik men behöver åka hem när LMA-kortet inte gäller.

Det är svårt att uppskatta storleken på ett eventuellt intäktsbortfall vid ett beslut som att låta LMA-kortet gälla i lågtrafik. Även om det finns information om antalet asylsökanden så har vi inte någon statistik kring resandet. För att kunna göra en beräkning baserad på fakta och inte på antaganden skulle de asylsökandes resor behöva undersökas närmare.¹

Trafikförvaltningen har under de senaste åren arbetat för att minska antalet biljetter som inte går att validera maskinellt. Anledningarna är bland annat att öka intäktssäkringen, få bättre statistik över validerade biljetter, underlätta för personal och resenärer att veta när en biljett är giltig eller ej samt att många av de avtal som tecknats med entreprenörerna de senaste åren är VBP-avtal. Ett beslut om att låta icke-valideringsbara kort gälla som giltig biljett går emot en sådan utveckling och bör övervägas i en eventuell kommande lösning.

Sammanfattningsvis inför ett beslut om att erbjuda avgiftsfria resor för vissa grupper av medborgare krävs ytterligare utredning särskilt med avseende på

---

¹ Enligt migrationsverkets statistik var det cirka 18000 asylsökande i Stockholms län den 1 september 2016. Om man antar att de asylsökande gör en resa med SL varannan vecka, att de använder reskassa och att de reser tur och retur när de gör resan skulle de uteblivna intäkterna per år bli ca 23 miljoner kronor (pris beräknat på prisnivå från 9 januari 2017, och utifrån ålderstatistik)

Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-09-16

Ärende
TN 2016-0744
Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

landstingets legala förutsättningar. Vidare behöver ett antal mer praktiska konsekvenser övervägas och hanteras.

Caroline Ottosson
Förvaltningschef

Sara Catoni
Chef Trafikavdelningen

Stockholms läns landsting
2016-05-17

Ankom Stockholms läns landsting
2016-05-17
Dnr. LS2016-0678

2016: 23

**Motion av Anna Sehlin (v) Håkan Jörnehed (v) Catarina Wahlgren (v)
Elina Linna (v) Birgitta Sevefjord (v) Lisa Rasmussen (v) Thomas
Magnusson (v) och Elisabeth Ulin Karlsson (v) om att låta asylsökande med
LMA-kort resa med SL-trafiken avgiftsfritt under lågtrafik**

Det stora antalet asylsökande till Sverige under 2015 har inneburit långa handläggningstider på Migrationsverket. Asylsökande kan få vänta upp till två år innan deras ansökan behandlas. Två år är lång tid att gå sysslös i väntan. För att underlätta integration och skapa en meningsfull tillvaro för de som söker asyl är det grundläggande att de lär sig svenska även under asylprocessen. Läsa på SFI får bara de som redan fått asyl. De asylsökande är hänvisade till svenskakurser och aktiviteter ordnade av frivilligorganisationer. I denna otrygga och ovissa situation är det oerhört viktigt att få möjlighet att träffa andra människor som befinner sig i en tryggare situation, att få ingå i andra sammanhang än de otrygga eller traumatiska. Det är också viktigt att lära känna det samhälle man befinner sig i och få möjlighet att skapa nya kontaktytor och nätverk omkring sig.

Asylsökande i Stockholms län lever precis som alla asylsökande på mycket låga dagsersättningar. På boenden där fri mat ingår är dagsersättningen 24 kr/dag för vuxna ensamstående och på boenden där mat inte ingår är dagsersättningen och 71 kr/dag för vuxna ensamstående. Den ersättningen ska räcka till kläder och skor, sjukvård och medicin, tandvård, hygienartiklar, andra förbrukningsvaror och fritidsaktiviteter. Det är tydligt för alla att ett SL-kort inte är möjligt att köpa för en asylsökande i Stockholms län. För att en asylsökande ska kunna ta del av t ex. svenskakurser, terapi, sociala aktiviteter och fritidssysselsättningar som anordnas av frivilligorganisationer måste den asylsökande ta sig till och från sitt boende till aktiviteten.

Alla asylsökande i Kalmar län får ett gratis busskort som gäller i hela länet. Tanken är att satsningen ska minska isoleringen för dem som bor långt ifrån större samhällen. Projektet ska pågå i ett år och är ett samarbete mellan Migrationsverket, landstinget i Kalmar och Kalmar länstrafik.

Även i Dalarna, Uppsala, Värmland, Västmanland och Örebro län samt Region Gävleborg finns intresse att upprätta avtal med Migrationsverket om att ge asylsökande i länet möjlighet att fritt åka med kollektivtrafiken. Migrationsverket har dock svarat att de först vill utreda kostnaderna för avtalet i Kalmar och vilka resor som det egentligen är rimligt att myndigheten ska finansiera, exempelvis resor som är nödvändiga för själva asylärendet innan de sluter fler avtal med regioner.

Vi föreslår att asylsökande i Stockholms län får resa avgiftsfritt under lågtrafik. Det innebär ett minimum av administration, bättre arbetsmiljö för busschaufförer som slipper neka någon att gå på bussen pga. att denne inte har råd med biljett och en stor förändring för den asylsökande som kan ta del av aktiviteter i Stockholmsregionen.

Asylsökande i Sverige får ett så kallat LMA-kort. Kortet är inte ett identitetskort (id-kort) men det är personligt och ett bevis på att innehavaren är asylsökande och får vara i Sverige under tiden som denne väntar på beslut. Vi föreslår att LMA-kortet är det "färdbevis" som den asylsökande ska visa upp för spärrvakt/busschaufför.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås landstingsfullmäktige besluta

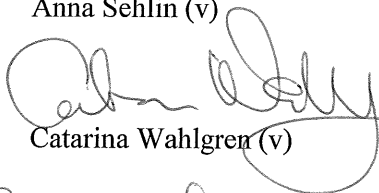
att ge Trafiknämnden i uppdrag att utreda möjligheten att låta asylsökande med LMA-kort resa med SL-trafiken avgiftsfritt under lågtrafik

Anna Sehlin (v)

Håkan Jörnehed (v)

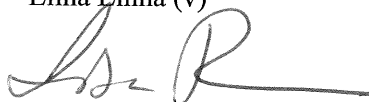
Catarina Wahlgren (v)

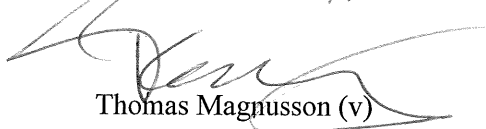
Elina Linna (v)

Birgitta Sevefjord (v)

Lisa Rasmussen (v)

Thomas Magnusson (v)

Elisabeth Ulin Karlsson (v)